

lukkig verpacht voor rsd 55.530, ofwel rsd 2572 meer dan in 1764, en bracht de verpachting van de tol al rsd 2550 meer op. De staatrekening over 1763/64 vertoont f 14.014 meer inkomsten en [fol. 2924] f 26.784 minder uitgaven dan in 1762/63. De memorie van bezuiniging geeft voor inkomsten f 89.000,- aan en voor uitgaven f 102.000,-, terwijl die in het boekjaar 1763/64 respectievelijk f 114.313 en f 104.309 zijn geweest.

SUMATRA'S WESTKUST

Sumatra's Westkust had vergeleken met 1762/63 het vorige jaar meer inkomsten en minder lasten en, als het goud op f 378,- het mark fijn wordt berekend, was er een verbetering van f 66.004. Op grond van de brieven van 27 december 1764 en 27 februari 1765, die de Jonge Petrus Albertus en Westfriesland hebben meegebracht, is er hoop op verbetering. Hoewel het kantoor Baros achteruitgaat, en de concurrenten te Natal en Tapanuli, zowel particulieren als de Engelse compagnie, daar veel textiel aanvoeren en door meer geld te besteden de beste gommen weten te verwerven en het te Airhadji ook niet zo best gaat, loopt de verkoop van textiel en [fol. 2925] de verwerving van goud voorspoedig. Bij algemene rust en tot tevredenheid van de inlander gaat het met de inkoop van peper ook niet slecht. Er is aangespoord verdere verbetering te bewerken en het de Engelsen, die Padang passeren, zo moeilijk mogelijk te maken. Er is aan het bestuur en gezaghebber Hendrik van Staveren tevredenheid getoond en er op aangedrongen de uitgaven verder te beperken door vermindering van het personeel en van het timmerwerk. Hoezeer men ook de huidige situatie en die sinds het aantreden van directeur Christiaan Lodewijk Senff, die nu naar Surat is gegaan, looft en dat er beter op de voorraden te Padang en onderhorige vestigingen wordt gelet, kon er over het bekende tekort van het overleden opperhoofd te Pulau Tjinkuk mr. Jacob van Oudenstein Elias op 23 april 1765 slechts besloten worden [fol. 2926] om, van de f 63.813 bij verkoop en f 54.049 bij inkoop, f 4322 af te schrijven. Dit betreft een tekort op textiel, peper, levensmiddelen, uitrustings- en artilleriegoederen en enige kleinigheden, waarvan vergoeding niet van het bestuur te Padang gevraagd kan worden. Hoewel men er niet aan twijfelt dat de overige f 49.727 door het bestuur met goede bedoelingen is behandeld, kan dat niet ten laste van de Compagnie afgeboekt worden. Daarom is besloten de ene helft door Senff te laten vergoeden, die tijdens het overlijden van Van Oudenstein Elias directeur was en de helft kreeg van de 5 % die over de verkoop aan de residenten kwam, en de andere helft gelijkelijk door de huidige gezaghebber Hendrik van Staveren, de eerste administrateur Jan Anthonij Thierens, het opperhoofd te Pulau Tjinkuk Roeland Palm en de residenten te Airhadji en Airbangis Joseph Chailje en Jan Boudewijns. Bij besluit te Padang van 12 augustus 1763 hadden ze zich alle in een akte verbonden om het tekort te voldoen, [fol. 2927] als het hun zou worden opgelegd. Alle papieren van deze zaak worden Heren XVII aangeboden. Men verdenkt deze dienaren niet van opzet, want uit hun verantwoording en andere stukken blijkt dat ze alles hebben gedaan om de grote uitstaande schulden te innen. Dat lukte te Padang en dat zou ook te Pulau Tjinkuk het geval zijn geweest, als Jacob van Oudenstein Elias, zonder dat er achterdocht over een desolate toestand van de administratie is geweest, niet onverwachts was overleden. De Hoge Regering verzoekt om bovenstaande redenen een gunstige behandeling van de vergoeders, ook daar ze een welwillende behandeling verdienen wat betreft de grote schulden die aan de vorige commandeur Fredrik van de Wal en zijn raad zijn toe te schrijven. Het volgende bestuur kan slechts verweten worden [fol. 2928] dat het te veel consideratie heeft betoond voor een dienaar van goeden huize en met een reputatie van oplettendheid en zuinigheid als Van Oudenstein Elias. Wegens militairen die hun tijd al ruim hebben uitgediend, en het tekort aan hen, is besloten om naar Sumatra's Westkust 50 Europese soldaten en 25 Buginezen te zenden. Verder brachten de Jonge Petrus Albertus en Westfriesland hoofdzakelijk bijna 648½ mark goud en 84.455 lb zwarte peper mee.

BENGALEN

Uit Ceylon werd bericht dat daar via Bengalen de uit Nederland komende Schoon-